

Gra zespołowa z zakresu edukacji globalnej

autorzy:

Anna Mejzner
Beata Michalec
Mieczysław Mejzner

grupa docelowa:

młodzież od 15 lat
od 6 do 12 osób

materiały:

- ✓ kolorowe kredy lub kartony odpowiadające polom na planszy (załącznik 1)
- ✓ wycięte kartki z pytaniami (załącznik 2)
- ✓ medale (koła wycięte z kartonu), z tasiemką do powieszenia na szyi
- ✓ naklejki na medale - najlepiej gdy wydrukowane na samoprzylepnym papierze (załącznik 3)

cele:

- ✓ powtórzenie wiadomości z ochrony środowiska i biologii
- ✓ rozszerzenie wiedzy na temat zanieczyszczeń i ochrony środowiska
- ✓ kształtowanie świadomości i postaw proekologicznych

czas trwania:

60-90 minut

Przebieg gry:

Jest to gra dla 2-4 drużyn liczących po 3 osoby, w której celem jest przebycie planszy dookoła z pozycji początkowych na końcowe „dom” (miejsce w środku planszy). Pierwsza drużyna, która tego dokona, wygrywa. Pola tworzą kolorowe kwadraty leżące na podłodze, mogą być też narysowane kolorową kredą na boisku. Zamiast pionków na polach oznaczonych kolorami ustawiają się zawodnicy, po trzy osoby z każdej drużyny (każda drużyna ma inny kolor, czyli inny

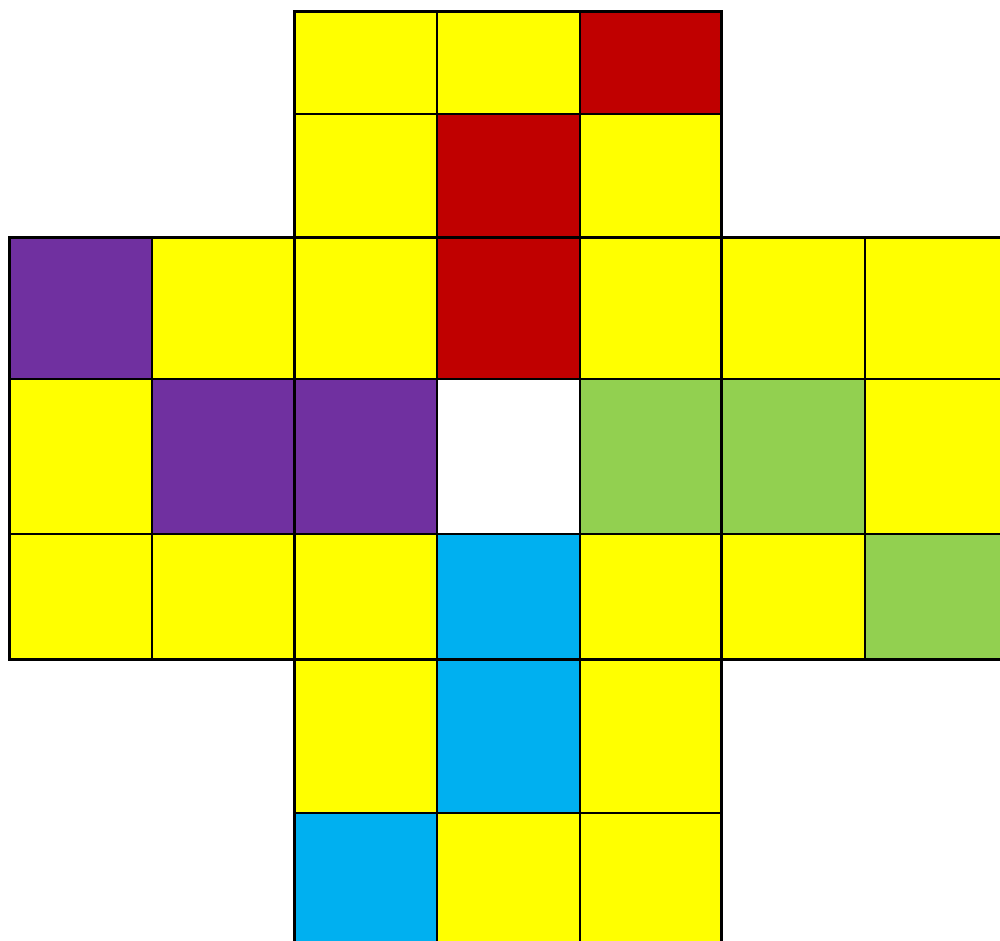
punkt startowy)

Osoba prowadząca grę tłumaczy zasady:

- 1) Aby wyjść zawodnikiem z „domu”, konieczne jest wyrzucenie trójki oczek.
- 2) Dowolny zawodnik drużyny jest wtedy umieszczany na pierwszym polu planszy oznaczonym w kolorze drużyny.
- 3) Kolejny zawodnik może być umieszczony na pierwszym polu tylko, gdy jest ono puste.
- 4) Ruch w grze polega na przesunięciu na planszy dowolnego z własnych zawodników o tyle pól, ile oczek zostanie wyrzuconych na kostce (1, 2, 3). Po planszy poruszamy się zgodnie z ruchem wskazówek zegara, po zewnętrznych polach (również kolorowych), po okrążeniu planszy dociera się do dwóch pól w kolorze drużyny, które prowadzą do "domu" (pole w środku).
- 5) Po wykonaniu ruchu zawodnik odpowiada na wylosowane pytanie (załącznik 2). Pytania są wcześniej wycięte, złożone na 4 i umieszczone w pojemniku. Pytanie czyta osoba prowadząca. Na odpowiedź daje 20 sekund.
 - a) Jeżeli odpowie błędnie cofa się o 1 pole.
 - b) Jeżeli odpowie poprawnie pozostaje na wylosowanym polu.
- 6) Jeżeli na polu, które przypadnie graczowi po rzucie kostką znajduje się zawodnik innej drużyny wówczas:
 - a) zawodnik drugiej drużyny jest usuwany i wraca na pierwsze pole (w przypadku, gdy nasz gracz udzieli poprawnej odpowiedzi na zadane pytanie).
 - b) nasz zawodnik jest usuwany i wraca na pierwsze pole (w przypadku udzielenia błędnej odpowiedzi na zadane pytanie).
- 7) Powrót do „domu” i zakończenie gry jest możliwy tylko w przypadku wyrzucenia odpowiedniej (brakującej) liczby oczek i odpowiedzenia poprawnie na zadane pytanie.

Na koniec wszyscy uczestnicy otrzymują medale wykonane z kartonu z naklejką (załącznik 3).

Załącznik 1 - plansza do gry

Który gaz jest sprawcą dziury ozonowej? (freon).

Jakie znasz rodzaje smogu? (fotochemiczny, siarkowy)

Jakie negatywne zjawisko jest odpowiedzialne za topnienie lodowców? (efekt cieplarniany)

Podaj cechę rolnictwa ekologicznego. (biologiczna walka ze szkodnikami, nawozy naturalne, płodozmian)

Podaj jeden negatywny skutek smogu. (astma, choroby układu krążenia)

Co należy zrobić z obierkami z warzyw? (bulion, kompot, kompostowanie, itp)

Co to jest recykling? (powtórne przetworzenie odpadów)

Co zrobić z niepotrzebnymi opakowaniami? (segregacja, przekazanie firmie, która je wykorzysta, upcycling, itp.)

Wskaż gaz cieplarniany. (dwutlenek węgla, metan, ozon)

Jak oszczędzasz wodę? (np. prysznic, dokręcanie kranu, zmywarka)

W jaki sposób oszczędzasz energię? (np. wyłączanie ładowarek)

Jak zakład przemysłowy może ograniczać ilość zanieczyszczeń środowiska? (filtr)

Podaj nazwę wybranej organizacji ekologicznej. (Greenpeace)

Dlaczego warto skupować makulaturę? (ochrona lasów)

Na czym polega utylizacja odpadów? (unieszkodliwienie)

Dlaczego nie można sprzedawać zagrożonych gatunków? (wyginięcie)

Dlaczego należy chronić torfowiska? (ochrona przed powodzią)

Co zaliczysz do zasobów nieodnawialnych? (węgiel, ropa, gaz)

Podaj przykład biologicznej walki ze szkodnikami. (biedronka zjada mszyce)

Co zaliczysz do zasobów odnawialnych? (promieniowanie słoneczne, woda, gleba, organizmy)

Podaj przykład bioindykatora czystości powietrza (porosty)

Podaj przykład bioindykatora czystości wody (pstrąg)

Wskaż przykład sposobu pozyskiwania energii odnawialnej (np. kolektory słoneczne, elektrownie wodne , wiatrowe)

Dlaczego wypalanie traw jest szkodliwe dla ekosystemu? (wyniszczenie organizmów w glebie)

Dlaczego nie należy używać eternitu do pokryć dachowych? (azbest powoduje nowotwory)

W jaki sposób rozwój komunikacji samochodowej wpłynął na środowisko? (zanieczyszczenie tlenkami azotu i ołowiem)

Co przyczyniło się do wzrostu temperatury biosfery? (efekt cieplarniany)

Wymień dwa najgroźniejsze biogeny dla naszych wód (związki azotu, fosforu)

Dlaczego nie powinno się posypywać oblodzonych chodników solą? (susza fizjologiczna - roślina nie może pobrać wody)

Jaki gaz najbardziej zanieczyszcza powietrze w Polsce? (dwutlenek siarki)

Jakie gazy powodują powstanie „kwaśnych deszczy”? (tlenki siarki, azotu)

Dlaczego należy chronić skórę przed poparzeniem słonecznym? (czerniak)

Dlaczego nie należy wycinać lasów tropikalnych? (zmniejszają ilość CO₂).

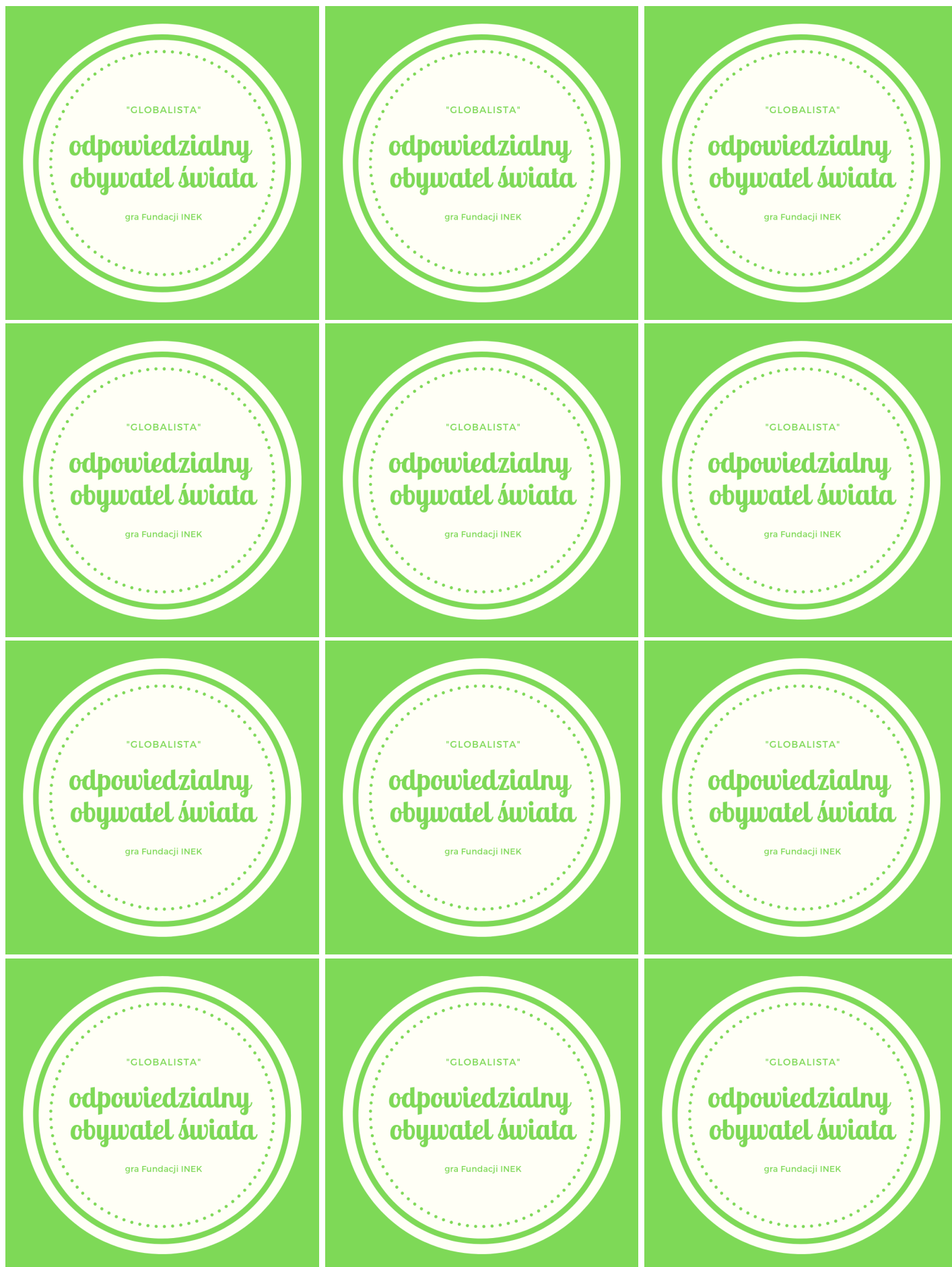
Co to jest zasada 3R? (życie w sposób ekologiczny, zrównoważony: Reduce, Reuse, Recycle)

Co to jest upcykling? (nadawanie drugiego życia rzeczom, które zwykle się wyrzuca)

Co należy robić ze starym, zepsutym sprzętem elektronicznym? (oddać do specjalnego punktu zbiórki elektrośmieci)

Na czym polega zasada Reduce w 3R? (ograniczanie zakupów do tych niezbędnych, ograniczanie użycia opakowań jednorazowych, itp.)

Załącznik 3 - Naklejki na medale

Gra Globalista powstała w projekcie "Twórczo i odpowiedzialnie - szkoła w zmieniającym się świecie" 2018 r. Fundacji Instytut Edukacji Kreatywnej - INEK

Redakcja i współtworzenie gier: Dorota Kondrat

Szczególne podziękowania dla:

**Adama Nejmana za opracowanie graficznej strony gier
i Magdaleny Białobrzesckiej za wsparcie merytoryczne**

Gra Globalista jest dostępna na licencji Creative Commons Uznanie autorstwa 4.0 Międzynarodowe. Pewne prawa zastrzeżone na rzecz autorów oraz Fundacji Instytut Edukacji Kreatywnej - INEK. Utwór powstał w ramach programu polskiej współpracy rozwojowej realizowanej za pośrednictwem MSZ RP w roku 2018. Zezwala się na dowolne wykorzystanie utworu, pod warunkiem zachowania ww. informacji, w tym informacji o stosowanej licencji, o posiadaczach praw oraz o programie polskiej współpracy rozwojowej.